

UNIVERZITA KARLOVA
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek vedoucího)

Práci předložil(a) student(ka): Antonín Gottwald

Název práce: Dezinformační média během mediální a politické kauzy ruské sabotáže ve Vrbětčích a jejich propojení s ruským narativem, případ Parlamentních listů

Vedoucí práce (u externích vedoucích uveďte též adresu a funkci v rámci instituce):

Jan Šír, IMS

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce zkoumá, jakým způsobem bylo referováno na platformě Parlamentní listy o kauze výbuchu muničních skladů ve Vrbětčích po zveřejnění kauzy na jaře 2021. Hledá odpověď na otázku, nakolik toto zpravodajství korespondovalo s ruskými dezinformačními narativy v této kauze.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Aktuálnost a relevance studia ruských vlivových a dezinformačních aktivit je v kontextu rostoucí konfrontace Ruska se Západem, kam patří i Česká republika, soudím, mimo jakoukoli pochybnost.

Jádro práce tvoří vyhodnocení vlastního „zpravodajského servisu“ mediálního projektu Parlamentní listy v týdnu po vypuknutí vrbětčické kauzy s využitím prvků obsahové, diskursní a narativní analýzy. To je samo o sobě úkol dosti náročný, a nejen časově, a vyžadovalo by pevný výzkumný rámec. Mimo to čerpá z omezeného počtu anglosaské literatury k ruské zahraniční politice a dál z několika českých závěrečných vysokoškolských prací a výzkumných zpráv. Teoretické literatury k masové komunikaci, strategickým narativům, dezinformacím a informačnímu válčení autor využil výrazně méně. Výsledné práci to příliš neprospělo, zejména pokud jde o její možné ukotvení.

Formulaci o cílech práce najdeme v textu na třech místech – vždy v poněkud jiné formulační podobě. Práce nevykazuje ani příliš přehledný design. Již jen samotné „propojení médií s ruským narativem“, jak je obsaženo v názvu práce, je poněkud matoucí: Média mohou určitě vybraný narativ reprodukovat či šířit, ale napojena budou spíše na sponzora (státního nebo nestátního aktéra, který s těmito dezinformacemi v rámci konkrétní kampaně za konkrétním účelem operuje). Úvodní přehled literatury považuji za dosti povrchní. Bohužel, co víc, na něj ani nejsou navázány následující teoretičtější pojaté pasáže. Citelně postrádám bližší vymezení základního konceptuálního aparátu, včetně základních pojmů jako dezinformace, dezinformační média.

Se samotným zařazením Parlamentních listů mezi dezinformační média osobně nemám nejmenší problém. Bylo by však dobré, kdyby byl autor jasně definoval kritéria, na jejichž základě k tomuto závěru – a zároveň východisku pro volbu případu, jehož pomocí chtěl ilustrovat obecnější problém – dospěl, a neopíral to jen o rozsudek jednoho městského soudu. Výzkumná činnost je pojem širší než jen respektování platné judikatury.

Klíčový pojem narativ/strategický narativ považuji v autorově podání rovněž za až skoro matoucí. Důvodem je to, že pod narativ podřazuje i řadu specifických komunikačních technik (jako je taktika 4D approach dle B. Nimma, diplomant přitom střídavě hovoří o taktice i o strategii), jimiž je vybraný narativ možná prosazován, ale které určitě nejsou jeho součástí a které lze těžko v rámci téhož narativu zkoumat.

Metodologické pasáže považuji také za ne zcela čtenářsky přívětivé, jelikož v nich autor hovoří pouze v nejobecnější rovině o kvalitativní obsahové analýze a o kvantitativní analýze. Některé podrobnosti o tom, co se těmito dvěma druhy analýzy může mít na mysli, najdeme až v úvodu k analytické části, kde autor usiluje o tvorbu zakotvené teorie. Analytickou část, spojenou s vyhodnocením a interpretací zkoumaného materiálu, považuji přitom určitě za nejzajímavější část práce. Bez syntetizace hlavních zjištění představuje nicméně datový polotovar, než aby autor naplno vytěžil potenciál, který zvolený přístup nabízí.

V každém případě oceňuji kus práce, který si autor musel dát s procházením a vyhodnocováním materiálů z dílny Parlamentních listů. Oceňuji, že v zájmu transparentnosti a replikovatelnosti svého postupu potažmo verifikace výsledků autor zahrnul průběh a výsledky kódování vyhodnocovaných materiálů v rozsáhlé datové příloze k práci.

Věcná přehlednutí: Patrušev není generální tajemník ruské bezpečnostní rady, ale jen tajemník (str. 27).

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práci by bylo pomohlo, kdyby si ji autor po sobě stihl ještě jednou v klidu přečíst. Překlepů, neobratných formulací, nedokončených vět je v ní více, než by bylo zdrávo. Totéž se týká formální úpravy. Tak např. kapitola 3.2 se vyskytuje v textu dvakrát. Odkazování na zdroje jinak průběžné.

4. KONTROLA ORIGINALITY TEXTU

Prohlašuji, že jsem se seznámil/a s výsledkem kontroly originality textu závěrečné práce v systému:

Theses Turnitin Ouriginal (Urkund)

Komentář k výsledku kontroly:

Protokol kontroly systému Theses a Turnitin neukazuje na žádné potenciálně problematické pasáže.

5. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Práce obsahuje několik cenných postřehů a samotný záměr, jak jej autor vytyčil, považuji určitě za originální a hodný seriózního výzkumu. Výsledný dojem z práce snižuje úroveň zpracování – jako celek nedotažené, neprecizní, ne zcela promyšlené, místy zmatené, to se týká zejména úvodních kontextových a konceptuálních pasáží. Dílčí zjištění by bylo potřeba v závěru ještě víc syntetizovat.

6. SPOLUPRÁCE S VEDOUCÍM PRÁCE (komunikace s vedoucím práce, schopnost reflektovat připomínky, posun od původního záměru apod.)

Autor průběžně komunikoval s vedoucím práce a vyhledával konstruktivní zpětnou vazbu, zejména v závěrečných momentech před odevzdáním, kdy už na příp. větší úpravy nezbývalo tolik času. Autor určitě měl snahu reflektovat dobře míněné rady a připomínky vedoucího.

7. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Shrňte, k čemu jste dospěl a jaké závěry z Vašeho diplomového projektu plynou.

Upřesněte, jak chápete pojem dezinformační média, a definujte jeho znaky (postrádám v úvodu). To, že některé médium běžně nedodržuje elementární žurnalistické standardy, přece ještě automaticky neznamená, že jde o dezinformační médium, nebo ano?

Upřesněte, jak chápete pojem strategický narativ, a jak s obsahovou a narativní analýzou souvisí zkoumání prvků taktiky 4D.

8. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

(A a B výborně, C a D velmi dobře, E dobře, F nevyhověl):

Práce splňuje minimální požadavky kladené na závěrečnou práci tohoto druhu. Doporučuji ji proto k obhajobě. Pro obhajobu bych vyšel z hodnocení stupněm E.

Datum: 8. srpna 2022

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.